

Po onej postavi, ki so jo iztahtali taki liberalci, kakoršen je ptujski Mihalič, moralo bi vsako dete od šestega do štirinajstega leta, tedaj polnih osem let, v šolo hoditi; kaj takega pa pri nas na deželi ni mogoče; šest let je poprek dovoljno, in zdaj se že skoro vsakemu bolje odrašenemu otroku dozvoli izstopiti, če je šest let pridno v šolo pohajal.

Če ima otrok tudi dobro glavo, kar je pri nas Slovencih navadno, itak mu treba najmanjše štiri leta, da se zraven krščanskega nauka nauči dobro in razumno brati, pisati in računati; v krajšem času pa to ni mogoče.

Nemški jezik pred petim ali šestim šolskim letom v slovenske šole rivati je taka neumnost, da si večje bedastoče pameten človek ne more domisliti.

Naj nikdor ne misli, da Mihalič in njemu podobni tega nebi vedeli. Ali taki ljudje hočejo, da se naša slovenska deca ne ednega, pa ne drugega nebi v redu naučili, potem bo se leži z nami ravnalo, kakor bo se njim dozdevalo, in zato nam pri vsakej priliki ustno in pismeno pravijo: le nemški, le nemški! koj v početku!

Če se v petem šolskem letu z nemščino počne, in se otrok vsaki šolski den, recimo deset besed nauči, se je za dve leti, to je v petem in šestem šolskem letu, naučil 5000 nemških besed, če vzamemo, da je v dveh letih 500 šolskih dnevov.

Več ko 5000 nemških besed pa slovenskemu kmetu ni treba in naj se pes obesi, ako vsi nemškutarji, koje si je tisti Mihalič v krošnjo zaphal, čez 5000 nemških besed vknp spravijo.

Pa Mihaličevemu Honzu ne gre v račun, da bi se slovenskej deci morala poprej malo pamet zbistriti in še le potem z nemščino početi; kaj takega Bog ne daj! Če bode haložki in v obče slovenski kmet v svojem jeziku dobro pisati umel, podnčljive slovenske knjige, „Gospodarja“, „Novice“, „Mir“ in tem podobne domače časnike bral, bo z nemškutarjskim rogoviljenjem, amen! Honzova in Glantschniggova mošnja bi bržčas grižo dobila. To taki strici prav dobro vejo, in za tega voljo vam pravijo: nur tajč, nur tajč!

Mihalič in njemu podobni vam morebiti pravijo: Slovensko dete si slovenščino že seboj na svet prineso, čemu bi se še nje v šoli učilo, naj se raji koj v početku z nemščino začue.

Oho! moj Honza o kako, pa te to pride, da še nje Ti zdaj ne veš, pa že imaš svojih 50 let na plečah?

Odgovoril bodeš: ko sem še po lotmerskih ulicah v janjki skakal, počela se je že v drugem šolskem letu nemščina in zato neumem „wendisch“ pisati. Tako je, v tem grmu zajec leži. Ljubi moj Honza, Ti si dobrih 16 let po šolskih klopeh hlače trgal, in po velikih neprilikah, konečno vendar le „jezični dohtar“ postal, in imaš vedno s Slovinci posla in si pri njih „zlate kovaš“ in

pri drugih pa izdajaš, pa neumeš slovenski pisati, kajti se tega v šoli nisi naučil. Česar se pač mlad Hanzek ni naučil, onega starjak Hanza ne znade.

Ko bi se naši kmetje Tvojih naukov poprijeli in njihova deca že v drugem šolskem letu z nemščino počela, na mesto še le pozneje, ko se njim pamet že boljše razbistila, ne bodo nazadnje znali ne v ednem, ne v drugem jeziku ne brati ne pisati, in to je ravno ono, kar bi menda Tebi in podobnim bilo prav po volji, ali ne?

Kdo je le enkrat imel priliko videti kako pismo nemškutarjskih „gomaindaforštebarov“ in drugih „Krucov“ ne bode nikdar pozabil na kosmate koštrune v njihovej nemščini.

Če nemčur vidi pri poštemem slovenskem kmetu „Slovenskega Gospodarja“, „Novice“, „Mir“ in kaj podobnega, ga omamica zgrabi in mu je mrak pred očmi, kajti takega kmeta je najtežje obriti.

In brili bi vas radi naši nemčurji in Krucci tudi zanaprej, kakor dozday, zategadelj vam pravijo: ne učite se v šolah slovenski, (kar itak že veste, ampak zahtevajte nemške šole, pri tem pa prav dobro vejo, če se z nemščino prerano začne, da se deca tega in onega ne naučijo, še onda ne, če bi, postavim Leskovskemu učitelju tudi ondašnji židov pomagal.

Kaj tedaj imamo storiti, bodete me morebiti pitali?

Odgovor: Pri krajnem šolskem svetu naj se ostro pazi na to, da se v šolah nemška beseda ne čuje poprej, dokler se deca zraven krščanskega nauka popolnoma dobro slovenski brati, lepo in pravilno pisati, in bistro računati ne naučijo, tedaj nikakor ne pred petim šolskim letom; v petem šolskem letu pa se v imenu Božjem naj pristopi tudi k nemščini kot učnemu predmetu.

Na tak način bodo se vam deca lebko par tisoč nemških besed naučili, pozneje pa pošljite dečke na pol leta, ali na leta dni, med trde Nemce službovat, naj se tako za silo nemški govoriti navadijo.

Kedar pa dobite kako prošnjo, ktero vam po svojih hlapcih vriva tisti Mihalič, ki se vsakega posla najraji od zadi loti, onda njo prav debelo prečrkajte, pa na njo napišite: „mars caruk nach Pettau“.

Toliko za dnes, prihodnjič pa nekaj.

## Gospodarske stvari.

Kje, kedaj in zakaj pikajo bučelice.

(Konec.)

11. Pikati bodo tudi začele, če jih tvoja sapa zadene. Človeške sapa ne morejo strpeti. Kdor kadi, bode dobro storil, ako sapa na se drži.

12. Kedar pred panjem okoli žrela ležeče bučele zajameš v kako posodo, brž se ti bodo

vsule v glavo. Take bučele so večidel stare delavke, tedaj raji pičijo od mladih. Dobro jih je prej nekoliko poškopili in potem zajemaj od spodaj navzgor.

13. Kedar boš roj, ki se je na prav vejasto drevo vsedel, s kakim omelom iz perja ometal, brz ti bodo zašumele v glavo. Posamezno gosje pero je boljše za ta posel.

14. Kedar se v panju o veliki vročini in pri prav močnih ljudstvih kak sat odtrga, to jih napravi strašno gnevno.

15. Kedar je nebo oblačno in velika soparica, da vsak trenutek nevihta grozi, so bučele zelo hude. Električna, ktera se po zraku nahaja, jih prej ko ne draži.

16. V dežji, ko mirno v panji sede, ali rano zjutra, so tudi slabe volje. Zato naj se vsi opravki z njimi, če le mogoče, takrat opravljajo, kedar prav močno letajo, če se ni ropanja bati. Bučele delavke, toraj naj hujše pičljivke, takrat niso doma in ko domu pridejo, so nabire težke in pri najboljši volji ne morejo pikati.

17. Kedar so bučele brez matice in imajo samo matične celice, iz katerih si nove matice pričakujejo, takrat so tudi rade hude. Posebno nevarno jih je v mladi zalegi motiti, od ktere prihodnost celega panja odvisi. Če imajo oplojene matice, so tudi lahko razdražene.

18. Kedar sploh nimajo matice, pa so vendar precej močne in brez trotove zalege in vse ljudstvo le iz starih bučel obstoji in v panji nič k delu nimajo, take bučele so tudi rade hude. Če imajo pa trotove zalege in toraj jedno ali več takih bučel delavnih, ki jajca ležejo, takrat niso tako hude, ker so več ali manj v normalnem stanu.

20. Je še brezštevilno nevažnih vzrokov, zaradi katerih bučele rade pikajo. Kdor se začne z bučelarstvom pečati, naj pazi posebno pri odpiranju panja na bučele, ki od vseh strani na povnici proti duricam hité. Te so najhujše.

Lahko je, bučel ne razdražiti, težko pa razdražene zopet pomiriti. O pravem trenutku nekaj dima bučele vpokoji.

Pa vse malenkosti, kako je treba z bučelami previdno ravnati, se ne dajo učiti. Vaja in pa spoznanje bučelne nature in njih lastnosti so naj boljši kažipot pri bučelah za mladega bučelarja.

Trtna uš se je v Istriji okolo Pirana dalje razširila, čeravno so l. 1880 poruvali 127.041 trsov in vinograde prekopane zalivali z žveplenim oglikom, kar je stalo 20.777 goldinarjev. V brežiškem okraju pa je ugrabila trs v 15 katastralnih srenjah.

Sejmi na Koroškem: 24. junija Gutštajn, 28. junija Greifenburg, 30. junija Ponteba in Trebiž; na Kranjskem: 18. junija Zalog, 20. junija Roviše, 21. junija Moravče, Lašice, 24. junija Čr-

možišče, Matenja vas, Drnovo, Bohinja Bistrica, Ribnica, Višnja gora; na Hrvaškem: 22. junija Kamenica, Koprivnica, 24. junija Reka, sv. Ivan, Valpoto, Varaždin.

## Dopisi.

Iz Dunaja. (Naš domači 47. regiment) je od lanske jeseni tukaj na Dunaji; to čast si je po mnogih mukah in težavah v južnem Tirolskem, kjer je prej dolga leta bil, gotovo zaslužil. Da pa so naši fantje tudi izvrstno izurjeni v vseh svojih strokah, so sijajno pokazali 6. t. m. Svitli cesar, spremljani od nadvojvodov in najviših vojaških dostojanstvenikov, pregledali so ta dan v „prateru“ natančno naš regiment, ki se je pri vsem tako dobro obnašal, da je naj viši vladar že večkrat med vajami vojake glasno pohvalil s klici: dobro, dobro! H koncu je izrazil oficirjem in vojakom svojo posebno zadovoljnost. Tudi vsi dunajski listi pišejo jako pohvalno o našem polku, tako da smemo na svoje rojake res ponosni biti. Posebno zanimati pa mora vse Slovence res očetovsko ravnanje našega cesarja, ki je mnogo vojakov nagovoril v milem našem slovenskem jeziku: „Kako se vam dopade vojaško življenje? Kako ste zadovoljni pri vojakih?“ i. t. d. Veselje naših korenjakov nad takimi besedami si lahko pač vsakdo sam misli. Seveda so odločno odgovarjali: Prav dobro, Veličanstvo! Slovence že lahko kaj takega reče, ker je zmiraj verno cesarja služil in ga še služi. Tako se spoštuje naš jezik in od koga! Kaj poročete k temu vi, ki pljuvate v lastno skledo in se svojega jezika sramujete, ker vam je premalo „gospodski“? In kaj vi, ki od Slovencev živite, pa jih zaničujete, zatirujete in pri napredku ovirate?! Vzemite si vendar za vzgled ravnanje našega svetlega cesarja in kmalo se bodo vresničile njegove zlate besede: Ja z hočem mir svojim narodom!

M.

Iz St. Ilja pri Velenji (Zahvala, inštalacija, slovenske prošnje) Sveta dolžnost veže me, se blagemu gospodu c. kr. okrajnemu glavarju Slov. graškemu plem. Finetti-ju, zopet zahvaliti za 45 fl. a. v. koji znesek je omenjeni gospod od visoke deželne namestnije graške, za naše, lansko leto po toči tako kudo zadete vinogradnike in male posestnike izprositi, in meni k razdelitvi doposlali blagovolil. Solze veselja in hvaležnosti igrale so v očeh ubogih obdarovancev pri prejemanju teh blagodušnih daril. Bog nam ohrani tega blagega, za občui blagor toliko vnetega gospoda še mnoga leta. — St. Iljčani smo dobili dekanu blagemu g. Franju Trafenik-u vrlega naslednika v osebi č. g. Franja Smrečnika. Dne 21. maja bili so v pričujočnosti većinoma vseh duhovnikov cele dekanije, in brezštevilne množice ljudstva iz domače in tujih župnij od velečast.